

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 71.106/1
van 28 maart 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Veldwetboek van 7 oktober 1886, het Bosdecreet van 13 juni 1990, het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, wat betreft het beschermen van de bossen en het natuurbeheer van openbare terreinen’

Op 24 februari 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Veldwetboek van 7 oktober 1886, het Bosdecreet van 13 juni 1990, het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002, wat betreft het beschermen van de bossen en het natuurbeheer van openbare terreinen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 24 maart 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 28 maart 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het wijzigen van diverse wets- en decreetsbepalingen teneinde extra bos te faciliteren.

Er wordt daarbij gestreefd naar een optimale invulling van gronden die voor bebossing beschikbaar worden gesteld door middel van een aanpassing en verduidelijking van de afstandsregels bij bosaanleg in agrarisch gebied. Daarnaast wordt de boscompensatieregeling meer sluitend gemaakt. Door middel van een aantal wijzigingen van het Bosdecreet van 13 juni 1990 en het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’ wordt beoogd tot een meer rationeel, duidelijker en minder versnipperd kader te komen voor het beheer van openbare natuurterreinen die geen eigendom zijn van of in volledig beheer zijn bij het Agentschap voor Natuur en Bos.

In het licht van de toename van het risico op bosbranden tijdens droogteperiodes wordt in een decretale regeling voorzien met betrekking tot het maken van vuur en het roken in natuur- en bosgebieden. Ook wordt de strafrechtelijke bescherming van bossen consistentier gemaakt door middel van de opheffing van artikel 138, 2°, van het Wetboek van Strafvordering, waarin de politierechter als de bevoegde rechter wordt gekwalificeerd voor “de misdrijven in het Boswetboek omschreven”, terwijl in milieuzaken in de regel de correctionele rechtbank bevoegd is.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

3. Artikel 1 van het voorontwerp dient te worden voorafgegaan door het volgende opschrift: “Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling”.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

Artikel 2

4. De wijziging die artikel 2 van het voorontwerp beoogt aan te brengen in artikel 138 van het Wetboek van Strafvordering heeft tot gevolg dat “misdrijven die in het Boswetboek worden omschreven” voortaan, wat het Vlaamse Gewest betreft, tot de bevoegdheid van de correctionele rechter en niet langer tot die van de politierechter behoren.

De memorie van toelichting bij het voorontwerp doet ervan blijken dat deze wijziging gebeurt met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ ermee rekening houdend dat het gewest in beginsel niet bevoegd is om dergelijke wijziging inzake de materiële bevoegdheidsverdeling tussen de politie- en de correctionele rechtsbanken door te voeren.²

Men weet dat decreten overeenkomstig artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepalingen kunnen bevatten in aangelegenheden waarvoor de gemeenschaps- en gewestparlementen niet bevoegd zijn “voor zover die bepalingen noodzakelijk zijn voor de uitoefening van hun bevoegdheid” en dat daarenboven, volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, de bevoegdheid van de andere overheid die wordt uitgeoefend, zich dient te lenen tot een gedifferentieerde regeling en het betreden van het bevoegdheidsterrein van de andere overheid slechts een marginale weerslag mag hebben op de bevoegdheid van die overheid.

Of effectief aan die voorwaarden is voldaan zou *in casu* op de meest rechtszekere wijze kunnen blijken indien naar aanleiding van de voorgenomen wijziging zou worden gepeild naar de inzichten van de bevoegde federale overheid op dat punt en indien daaromtrent vooraf met deze laatste zou worden overlegd. Op die wijze zou alvast een duidelijker zicht kunnen worden verworven omtrent de noodzaak van de ontworpen wijziging en het marginaal karakter ervan voor de algemene regeling inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de politie- en de correctionele rechtbanken.³ De stellers van het voorontwerp zouden er derhalve goed aan doen om op eigen initiatief daaromtrent het standpunt van de federale overheid, bij dewelke de principiële bevoegdheid inzake de betrokken aangelegenheid berust, in te winnen.

Artikel 3

5. Artikel 3 van het voorontwerp strekt tot het vervangen van de gehele paragraaf 5 van artikel 35bis van het Veldwetboek, inclusief hetgeen in die paragraaf bepaald wordt over de vergunningsplicht en de afwijkmogelijkheid voor gecombineerde teelt. Zoals de gemachtigde heeft bevestigd, zou het evenwel uitsluitend de bedoeling zijn om “de eerste zin van paragraaf 5, eerste lid, te vervangen”. Gelet op de draagwijdte van de ontworpen bepaling onder artikel 3 van

² Volgens de memorie van toelichting zou de bevoegdheidsverdeling op dat punt weinig consistent zijn waardoor er zich in de praktijk regelmatig problemen en misverstanden zouden voordoen en waaromtrent door het parket zelf in het subexpertisenetwerk Leefmilieu zou zijn gesuggereerd om de strafrechtelijke bescherming van de bossen consistentier te maken wat dat betreft.

³ Zo zou bv. de vraag kunnen rijzen of de ontworpen wijziging niet tot toepassingsproblemen zou kunnen leiden in geval het gaat om gewestoverschrijdende bossen.

het voorontwerp, lijkt de vervanging zich zelfs te moeten toespitsen op het eerste zinsdeel van de eerste zin van artikel 35*bis*, § 5, eerste lid, van het Veldwetboek.

Teneinde misverstanden te voorkomen, doen de stellers van het voorontwerp er goed aan om het volledige eerste lid van artikel 35*bis*, § 5, van het Veldwetboek, te vervangen, waarbij dan de ontbrekende voorschriften uit het huidige artikel 35*bis*, § 5, eerste lid, van het Veldwetboek worden ingevoegd in het ontworpen artikel 35*bis*, § 5, eerste lid.

6. Onder voorbehoud van hetgeen onder randnummer 5 is opgemerkt, valt op te merken dat in het ontworpen artikel 35*bis*, § 5, van het Veldwetboek, melding wordt gemaakt van het begrip “mantel-zoomvegetaties” dat niet als zodanig voorkomt in de bestaande bepaling. Naar het zeggen van de gemachtigde gaat het om een “natuur-technische term die bij natuurbeheerders wel goed gekend is”. Ervan uitgaande dat het een kenmerk is van behoorlijke regelgeving dat deze transparant en voldoende toegankelijk is voor eenieder en niet uitsluitend voor de ingewijde of specialist, verdient het aanbeveling om het betrokken begrip nader te omschrijven in de tekst van het voorontwerp.

7. Aan het einde van het ontworpen artikel 35*bis*, § 5, van het Veldwetboek, wordt melding gemaakt van “een bos in de zin van artikel 3, § 1, eerste lid, van het Bosdecreet van 13 juni 1990”. Deze laatste bepaling bestaat evenwel slechts uit één enkel lid met daarin een omschrijving van wat onder “bossen” moet worden begrepen. Er dient derhalve aan het einde van de ontworpen bepaling te worden verwezen naar “een bos in de zin van artikel 3, § 1, van het Bosdecreet van 13 juni 1990”.

Artikel 4

8. Artikel 4 van het voorontwerp strekt tot het opheffen van artikel 45 van het Bosdecreet van 13 juni 1990. In de betrokken opheffingsbepaling wordt melding gemaakt van het wijzigende decreet van 9 mei 2014. Er dient evenwel mee rekening te worden gehouden dat de wijziging die artikel 72, 1°, van het decreet van 9 mei 2014 ‘tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos’ aanbrengt in artikel 45 van het Bosdecreet van 13 juni 1990, nog niet in werking is getreden. De betrokken wijzigingsbepaling wordt derhalve zonder voorwerp eenmaal artikel 45 van het Bosdecreet zal zijn opgeheven. Het verdient dan ook aanbeveling om artikel 72, 1°, van het decreet van 9 mei 2014 op te heffen en het voorontwerp daartoe met een opheffingsbepaling in die zin aan te vullen.

Artikel 7

9. Artikel 87 van het Bosdecreet van 13 juni 1990 is een omvangrijke bepaling die uit diverse leden bestaat. Alleen al om die reden vangt artikel 7 van het voorontwerp het best aan als volgt: “In artikel 87, vierde lid, van hetzelfde decreet, wordt ...”.

Artikel 8

10. De gemachtigde deelde met betrekking tot het bepaalde in artikel 8, 1° en 2°, van het voorontwerp mee dat de gelijkaardige wijzigingen die aan de diverse paragrafen van artikel 90bis van het Bosdecreet van 13 juni 1990 zullen worden aangebracht, per paragraaf in afzonderlijke punten van artikel 8 van het voorontwerp zullen worden opgesomd. Aangezien deze intentie ten goede komt aan de overzichtelijkheid kan ermee worden ingestemd.

11. Aan het einde van het ontworpen artikel 90bis, § 4, eerste lid, 2°, a), van het Bosdecreet van 13 juni 1990 (artikel 8, 3°, van het voorontwerp), dient het punt te worden vervangen door een komma.

12. Aan het einde van het ontworpen artikel 90bis, § 4, eerste lid, 2°, b), van het Bosdecreet van 13 juni 1990 (artikel 8, 3°, van het voorontwerp), is de verwijzing naar “de voorwaarden bepaald in paragraaf 9” zonder voorwerp aangezien de paragraaf waarnaar wordt verwezen, is opgeheven. De redactie van de ontworpen bepaling zal in het licht hiervan moeten worden herbekeken.

13. Artikel 8, 5°, van het voorontwerp, strekt blijkens de inleidende zin ervan tot het vervangen van artikel 90bis, § 4, derde lid, van het Bosdecreet van 13 juni 1990. Blijkbaar is het evenwel de bedoeling dat in de plaats van het betrokken lid van artikel 90bis, § 4, verscheidene leden in die bepaling worden ingevoegd.⁴ Hiervan zou duidelijker blijk moeten worden gegeven in de inleidende zin van artikel 8, 5°, van het voorontwerp.⁵

14.1. In het ontworpen artikel 90bis, § 4, tweede lid, van het Bosdecreet van 13 juni 1990 (artikel 8, 5°, van het voorontwerp), wordt gerefereerd aan het vereiste van “minimaal 10 ha”, in welk verband de gemachtigde het volgende meedeelde:

“Er blijft dus een keuzemogelijkheid in wijze van compensatie in geval van ontbossing van privé-bos. De 10ha regel geldt dus in die gevallen dat waarin gekozen wordt voor compensatie in natura en in het geval dat de te realiseren compensatie in natura vanaf 10ha en meer.

De Memorie van Toelichting zal op die manier worden verduidelijkt.”

Indien de bedoeling erin zou bestaan dat de 10 hectare-regel enkel toepassing vindt ten aanzien van te realiseren compensaties in natura vanaf 10 hectare en meer als bijkomende voorwaarde die relevant is in geval de compensatie deels in natura en deels door het storten van een bosbehoudsbijdrage wordt gerealiseerd, zoals voorzien in het ontworpen artikel 90bis, § 4, eerste lid, 2°, c), van het Bosdecreet (artikel 8, 3°, van het voorontwerp), zoals door de gemachtigde

⁴ Het blijkt voornamelijk om twee nieuwe leden te gaan die in de plaats zouden komen van het huidige artikel 90bis, § 4, derde lid, van het Bosdecreet.

⁵ Dit kan door in de inleidende zin te schrijven “... wordt het bestaande derde lid, dat het tweede lid wordt, vervangen door twee leden die luiden als volgt:”.

lijkt te worden gesuggereerd, zou die bedoeling in de tekst van het decreet zelf moeten worden tot uitdrukking gebracht.

14.2. Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom de 10 hectare-regel niet wordt toegepast op compensaties in natura voor de ontbossing van een openbaar bos (de hypothese van het ontworpen artikel 90bis, § 4, eerste lid, 1°) en op compensaties die worden gerealiseerd middels het betalen van een bosbehoudsbijdrage (de hypothese van het ontworpen artikel 90bis, § 4, eerste lid, 2°, a)). De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Het is logisch de 10ha regel enkel te koppelen aan de gevallen dat er in natura moet gecompenseerd worden en niet te koppelen aan de gevallen waar financieel wordt gecompenseerd. In geval van financiële compensatie komen de financiële middelen beschikbaar bij ofwel de vergunningverlener, ofwel bij de Vlaamse overheid. Zij zorgen voor de besteding van deze middelen met als doel nieuwe bossen aan te leggen (meestal na verwerving van aan te kopen gronden met oog op bebossing). Het innen van deze ontvangsten gebeurt wellicht op één ontvangstrekening, waar ook bedragen van andere ontbossingsdossiers worden op ontvangen. Deze middelen worden overgeboekt naar uitgaven artikelen waarop besteding van de middelen kan gebeuren, met name het aankopen van te bebossen gronden en de effectieve bebossing (bv. door aanplanten). Het is niet de bedoeling, noch zelfs wenselijk, om de besteding van die middelen te blijven koppelen aan specifieke ontbossingsdossiers, al dan niet groter dan 10ha.

Het verschil in wijze van compenseren tussen openbaar bos (heeft geen keuze in wijze van compenseren; moet in natura compenseren) en privé-bos (heeft wel nog keuze in wijze van compenseren) heeft volgende redenen:

- Het zou kunnen dat een openbaar bestuur in geval van ontbossen van (delen van) openbare bossen, een financiële compensatie aan zichzelf zou verschuldigd zijn in het geval het openbaar bestuur ook de vergunningverlener is van de omgevingsvergunning, wat tot een absurde situatie zou leiden en te vermijden administratieve lasten zou veroorzaken;
- Openbare besturen hebben een voorbeeldfunctie en moet dus zelf de compensatie in natura realiseren en worden dus zelf onmiddellijk bij het aanvragen van de vergunning verantwoordelijk geacht een sluitende compensatie door effectieve bebossing voor te stellen.”

Aan de gemachtigde werd tevens om bijkomende toelichting verzocht over het ontworpen artikel 90bis, § 4, derde lid, van het Bosdecreet van 13 juni 1990, waarin wordt bepaald dat, in geval van hoger beroep, de bosbehoudsbijdrage, zoals bepaald door de vergunningverlenende overheid in eerste aanleg, van toepassing blijft. Ook werd aan de gemachtigde gevraagd hoe de voornoemde bepaling zich verhoudt tot het ontworpen artikel 90bis, § 8, van het Bosdecreet (artikel 8, 7°, van het voorontwerp), waaruit volgt dat het de vergunningverlenende overheid is die in laatste administratieve aanleg de vergunning tot ontbossing of de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden afgeeft, de bosbehoudsbijdrage int en instaat voor de compensatie. De gemachtigde verstreekte in dat verband de volgende toelichting:

“Het ontworpen artikel 90bis, §4, derde lid heeft als doel te vermijden dat in beroep een lager bedrag voor de financiële compensatie zou vastgesteld worden dan het geval zou zijn in eerste aanleg. Zonder dergelijke bepaling zou een mogelijke piste kunnen ontstaan

om bewust beroepen in te dienen, om uiteindelijk te hopen uit te komen bij een lagere bosbehoudsbijdrage.

De ontworpen §8 zegt niets over de grootte van het bedrag van de financiële boscompensatie. Het bepaalt louter dat de overheid die in laatste administratieve aanleg de vergunning verleent, ook de bosbehoudsbijdrage dient te innen.”

Het verdient aanbeveling om deze verduidelijkingen te integreren in de memorie van toelichting bij het voorontwerp.

15.1. Aan het einde van het ontworpen artikel 90bis, § 8, eerste lid, en tweede lid, 1°, van het Bosdecreet (artikel 8, 7°, van het voorontwerp) wordt melding gemaakt van de hypothese van een motivering “binnen ... vijf jaar”. Het is niet duidelijk op welk ogenblik of op welke wijze zal worden beslist dat de termijn voor het uitvoeren van de compensatie op vijf jaar zal worden gebracht. Zal dit bijvoorbeeld gebeuren in de vergunning zelf of kan de vergunningverlener naderhand de termijn op eigen initiatief aanpassen? Het is evenmin duidelijk of de betrokkene er nog steeds voor kan opteren om de bosbehoudsbijdrage niet te betalen maar kan verkiezen om alsnog over te gaan tot een compensatie in natura omdat bijvoorbeeld de bosbehoudsbijdrage te hoog zou zijn. De gemachtigde verstrekke in dat verband de volgende toelichting:

“In het geval de vergunningverlener zelf het bedrag int, moet de vergunningverlener zelf instaan voor de besteding door nieuw bos aan te leggen. Termijn waarbinnen dit moet gebeuren is drie jaar. Doch, het kan voorkomen dat de vergunningverlener als bestuur geconfronteerd wordt met vertraging (bv. vindt niet tijdig passende gronden om te bebossen). In dergelijke gevallen lijkt het billijk het betrokken bestuur meer tijd te gunnen. Het is dus niet noodzakelijk deze termijn in de vergunning vast te leggen. In de beoogde rapportering (zie ontworpen art.90bis,§4, tweede lid, 3°; zie artikel 9,5° van het wijzigingsdecreet) kan gevraagd worden dat de vergunningverlener een overzicht geeft van dergelijke gevallen en dit motiveert in de rapportering. Het al dan niet gebruik moeten maken van de mogelijkheid tot verlengen van de periode van drie jaar tot vijf jaar, ligt dus in handen van het bestuur dat vergunningverlener is.

Het betrokken bestuur moet door middel van een eigen reglement het basisbedrag voor de boscompensatie vaststellen. Dit gebeurt uiteraard voorafgaand aan het van kracht worden van deze nieuwe decretale regeling zodat ‘ontbossers’ op voorhand weten wat het ‘tarief’ zal zijn. In geval van ontbossing van privé-bos, is het inderdaad mogelijk te kiezen tussen compensatie in natura of financiële compensatie of een combinatie van beide. Deze keuze moet wel gemaakt worden bij aanvraag van de vergunning. Dit is niet anders dan de huidige regeling.

Het zou dus wel wenselijk zijn in het decreet een actieve inwerkingtredingsclausule (bv. Inwerkingtreden te bepalen door de Vlaamse Regering) op te nemen zodat vergunningverleners de nodige tijd krijgen om hun voorbereidingen te treffen.”

Aangezien de ontworpen regeling vrij complex is en er nog uitvoeringsbepalingen op zowel Vlaams als lokaal niveau zullen zijn vereist, wordt inderdaad het best in een bijzondere inwerkingtredingsbepaling voorzien, waarbij de Vlaamse Regering wordt opgedragen om de inwerkingtreding te regelen tegen een uiterste datum van bijvoorbeeld twee jaar na de bekendmaking van het tot stand te brengen decreet.

Tevens kan, in aansluiting op de door de gemachtigde verstrekte toelichting, ter overweging worden gegeven om duidelijkheidshalve te bepalen dat, bij gebreke aan een gemeentelijk reglement dat het basisbedrag van de bosbehoudsbijdrage vaststelt op het ogenblik van de vergunningsbeslissing in eerste aanleg, het minimumtarief van toepassing zal zijn zoals bepaald door de Vlaamse Regering overeenkomstig het ontworpen artikel 90*bis*, § 4, tweede lid.

Voorts zouden de door de gemachtigde verstrekte verduidelijkingen met betrekking tot onder meer de motivering van een verlenging van de uitvoeringstermijn van de compensatie die zou gebeuren via de rapportering voorzien in het ontworpen artikel 90*bis*, § 4, tweede lid, 3°, en de nadere precisering van de verdeling van de taken en bevoegdheden tussen de vergunningverlener in eerste aanleg, de vergunningverlener in hoger beroep en de Vlaamse Regering, eveneens kunnen worden geïntegreerd in de memorie van toelichting.

15.2. Aan het einde van het ontworpen artikel 90*bis*, § 8, tweede lid, van het Bosdecreet, dient het aanhalingsteken te worden weggelaten aangezien er nog een lid volgt.

Artikel 9

16. Aangezien artikel 9 van het voorontwerp de eerste bepaling van het voorontwerp is die wijzigingen beoogt aan te brengen in het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu’, dienen in de inleidende zin van artikel 9 de woorden “van hetzelfde decreet” te worden vervangen door de woorden “van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu”. In de volgende bepalingen van het voorontwerp die strekken tot het wijzigen van het voornoemde decreet kan dan worden volstaan met een verwijzing naar “hetzelfde decreet” (zo ook in de inleidende zin van de artikelen 10 en 12 van het voorontwerp waarin telkens nog melding wordt gemaakt van de datum en het opschrift van het decreet van 21 oktober 1997).

17. In het ontworpen artikel 12*octies*, § 2*bis*, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997 wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleend om “nadere regels [vast te leggen] voor de aanduiding van de wijze waarop kan worden bekendgemaakt hoe roken en vuur maken geregeld zijn in het terrein”. Naar het zeggen van de gemachtigde heeft de aldus aan de Vlaamse Regering gedelegeerde bevoegdheid betrekking op “de wijze van bekendmaking op het betrokken terrein zelf door middel van pictogrammen”. Het kan nuttig zijn om deze verduidelijking ook nog in de memorie van toelichting op te nemen.

Artikel 11

18. Het decreet van 21 oktober 1997 werd “het laatst gewijzigd bij het decreet van 4 december 2020”. De ontworpen afdeling 5 werd aan het decreet van 21 oktober 1997 toegevoegd “bij artikel 10 [van het voorontwerp]”. De redactie van de inleidende zin van artikel 11 van het voorontwerp dient, rekening houdend met het voorgaande, te worden gecorrigeerd.

19. Het ontworpen artikel 12*decies*, § 1, eerste lid, van het decreet van 21 oktober 1997, somt een aantal “besturen” op; in het ontworpen artikel 12*decies*, §§ 3 en 4, van hetzelfde decreet, wordt melding gemaakt van een “publiekrechtelijke rechtspersoon”. Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom in de voornoemde paragrafen wordt uitgegaan van een gedifferentieerde terminologie en op welke wijze deze terminologie zich verhoudt tot het begrip “administratieve overheden” in artikel 4, 1*bis*, van het Bosdecreet van 13 juni 1990. De gemachtigde beantwoordde deze vraag als volgt:

“Het begrip ‘besturen’ wordt overgenomen uit het *Besluit Vlaamse Regering betreffende de subsidiering van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer* (14 juli 2017). Deze ‘besturen’ hebben recht op de in dat BVR ingestelde subsidies. Er zijn evenwel andere entiteiten (hier dan ‘publiekrechtelijke rechtspersonen’ genoemd) die geen recht hebben op die (beheer)subsidies, zoals bijvoorbeeld entiteiten van de Vlaamse of federale overheid. Die rechtspersonen worden bedoeld in ontworpen §2. Voor die ‘besturen’ geldt de regeling in ontworpen paragraaf 1 niet want het beheer wordt niet gesubsidieerd. Het is de bedoeling dat deze rechtspersonen wel nog geheel kunnen rekenen op dienstverlening door het Agentschap voor Natuur en Bos. De ontworpen regeling van §3 en §4 geldt dan weer voor alle ‘openbare besturen’, dus zowel diegene die recht hebben op subsidies (de ‘besturen’ zoals gedefinieerd in ontworpen §1) als diegene die geen recht hebben op subsidies.

Gebruik maken van het begrip ‘administratieve overheden’ als alternatief voor de term ‘besturen’ zoals gedefinieerd in het Bosdecreet, art.4,1° of het decreet Natuurbehoud, art.2, 22° voldoet niet geheel omdat dit ook de entiteiten van het Vlaams gewest zelf omvat die uitgesloten zijn van beheersubsidies en niet entiteiten bevat van de federale overheid. Omwille van de koppeling met de (beheer)subsidies is er bewust voor gekozen om dezelfde terminologie te gebruiken als in de genoemde subsidieregeling.”

Ook deze verduidelijking wordt het best opgenomen in de memorie van toelichting.

20. In het ontworpen artikel 12*decies* van het decreet van 21 oktober 1997 wordt bij herhaling verwezen naar “het technische beheer”. Aan de gemachtigde werd gevraagd of het aldus beoogde beheer beperkter is dan het “volledige beheer” en waaruit dergelijk “technisch beheer” dan wel bestaat. De gemachtigde antwoordde:

“De term ‘technisch beheer’ zal worden vastgesteld door de Vlaamse Regering. Dit is een reeks technische, beheersmatige handelingen om het passende natuurbeheer effectief uit te voeren (bv. beplantingsplannen maken; terreinwerken begeleiden; de opmaak van de planning en de begroting van beheerwerkzaamheden; de opmaak van technische bepalingen in aanbestedingsdossiers voor de uitvoering van beheerwerkzaamheden; inzake bosexploitatie: de opmaak van een exploitatieplan, met inbegrip van de technische voorwaarden die bij de exploitatie moeten worden nageleefd, het vaststellen van ruimingspistes, het behouden van te behouden bomen, het gebruik van stapelplaatsen en bosexploitatiewegen etc). Wat we niet beschouwen als ‘technisch beheer’ is bijvoorbeeld het opstellen van het beheerplan (wat de algemene beheervisie en beheerdoelstellingen vastlegt, dus de keuzes op ‘strategisch niveau’) en financiële verantwoordelijkheid voor de uit te voeren beheerwerken. Dat valt onder het ‘volledig beheer’ te begrijpen als de ‘volledige verantwoordelijk dragen voor het totale beheer van een natuurgebied, van planning tot uitvoering’.”

De essentiële elementen van wat het “technische beheer” onderscheidt van het “volledige beheer” zouden in het decreet zelf moeten worden bepaald, waarbij de nadere precisering ervan vervolgens gebeurlijk aan de Vlaamse Regering kan worden overgelaten.

Tevens kan ter wille van de duidelijkheid worden overwogen om beide termen in het voorontwerp te definiëren. De door de gemachtigde aangereikte elementen kunnen een goede basis vormen voor de desbetreffende omschrijvingen. De door de gemachtigde gegeven voorbeelden zouden vervolgens in de memorie van toelichting bij het voorontwerp kunnen worden opgenomen.

Artikel 12

21. Het ontworpen artikel 13, § 9, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997, luidt:

“De Vlaamse Regering kan ook voor de terreinen, vermeld in het eerste lid, en andere terreinen een verbod op roken en het maken van vuur instellen door dat onder meer te koppelen aan de toestand over de brandgevoeligheid van de natuurelementen op de terreinen.”

De aangehaalde delegatiebepaling is te onbepaald om toelaatbaar te zijn. De gemachtigde deelde wat dat betreft het volgende mee:

“De bedoeling is dat het moet mogelijk zijn om in andere ‘natuurgebieden’ dan deze waarvoor een natuurbeheerplan wordt gemaakt (of anders gezegd ‘in de vrije natuur’), een regeling kan getroffen worden inzake roken en vuur maken mocht daartoe de noodzaak bestaan omwille van brede bescherming van ‘de natuur’ tegen natuurbranden. Gebruik van de term ‘natuurgebied’ zou voor de hand liggen, maar kan ook verwarring opleveren doordat dit ook begrepen kan worden als planologische bestemming zoals gebruikt in de ruimtelijke ordening. Het begrip ‘natuurgebied’ als alternatief van ‘de vrije natuur’ is bewust niet gedefinieerd in het decreet natuurbehoud. Er wordt dus gedacht aan situaties zoals in art. 89,8° van het Veldwetboek, zonder een gelijkaardige opsomming te moeten gebruiken omdat dergelijke opsommingen nagenoeg nooit geheel sluitend kunnen zijn.

Art.89,8°

Zij die op het veld vuur aansteken op minder dan honderd meter afstand van huizen, heiden, boomgaarden, hagen, graan, stro, mijten of van plaatsen waar vlas te drogen is gelegd.

Het schrappen van ‘andere terreinen’ zou bewust deze mogelijkheid beperken tot gebieden waarvoor een natuurbeheerplan is opgesteld, wat in noodgevallen ontoereikend zou kunnen zijn om op Vlaams niveau (of in delen van Vlaanderen) voldoende preventief en proactief te kunnen optreden om natuurbranden te voorkomen.

Akkoord met schrappen van ‘onder meer’.”

Opdat de bevoegdheidsdelegatie in het ontworpen artikel 13, § 9, tweede lid, van het decreet van 21 oktober 1997, toelaatbaar zou kunnen worden geacht, dienen in die bepaling de woorden “onder meer” te worden geschrapt en moet worden gepreciseerd dat terreinen “in de vrije natuur” worden beoogd.

Artikel 13

22. De gemachtigde verstrekke de volgende toelichting bij het ontworpen artikel 17, § 2, 2°, van het decreet van 21 december 2001 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002’:

“Een voorbeeld: er worden in het kader van de werking van lokale grondenbanken middelen uit het Fonds overgedragen naar de Vlaamse Landmaatschappij voor aankoop van gronden, ten behoeve van ruiloperaties ed. in context van inrichtingsprojecten. De aldus overgedragen middelen, moeten in geval van stopzetting van de grondenbank, terug ter beschikking kunnen komen van het Fonds in het geval deze overgedragen middelen niet helemaal zouden besteed zijn door de werking van de lokale grondenbank in kwestie.”

Het door de gemachtigde gegeven voorbeeld is van aard om de praktische draagwijdte en toepassing van de ontworpen bepaling te verduidelijken. Het verdient aanbeveling om dergelijke voorbeelden in de memorie van toelichting bij het voorontwerp te verwerken.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME